

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

§. I. An Angelus per suam substantiam tanquam per speciem Deum
cognoscat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73455](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73455)

ARTICULUS II.

Quomodo Angeli DEUM cognoscant?

SUMMARIUM.

1. Angelus cognoscit DEUM per suam substantiam tanquam per imaginem.
2. Non verò tanquam per speciem intelligibilem.
3. Cuius sit medium cognitum.
4. Paritas de cognitione alterius Angeli.
5. Instantia de cognitione DEI in substantia superioris Angeli.
6. Instantia de visione creaturarum in Divina essentia.
7. Opposta Autoritas D. Thome.
8. Exponitur de similitudine objectiva.

§. I.

An Angelus per suam substantiam tanquam per speciem DEUM cognoscat?

1. Certissimum est, non tantum supernaturali, sed etiam naturali cognitione admodum perfectam DEUM ab Angelis cognosci, quæ tamen non sit intuitiva per propriam & quidditativam speciem, qualem in creata visione implicare dixi in Tract. de visione; sed abstractiva & per speciem alienam, & quidem per propriam substantiam, non tantum prout est effectus Divinæ omnipotentia, quo modo omnis alia quoque creatura deducit in cognitionem DEI, sed etiam prout habet rationem imaginis. Ex quo postremo oritur dubitatio, utrum substantia Angeli habens rationem imaginis, DEUM representet per modum speciei intelligibilis & medii incogniti, vel per modum similitudinis objectivæ, & medii cogniti? Priorem partem Gonet, posteriorem Ylambertus cum aliis amplectitur. Sitque.

2. CONCLUSIO. Angelus cognoscit DEUM per suam substantiam, non tanquam per speciem intelligibilem; sed similitudinem objectivam, & medium cognitum.

Probatum primò. Ex S. D. hic a. 3. in C. ubi dicit: quod ista cognitio, quæ Angelus DEUM cognoscit, magis teneat se cum notitia speculari: sed cognitio specularis est cognitio objecti in alio tanquam medio cognito: ergo ad mentem S. D. cognitio, quæ DEUS per suam substantiam cognoscit DEUM, magis est tanquam per speculum, & in medio cognito, quam per speciem intelligibilem, & per medium incognitum: magis, inquam, neque enim inficiamur, hanc cognitionem aliquid participare de modo cognoscendi per speciem intelligibilem, in quantum nempe substantia Angeli est quædam similitudo & imago DEI.

3. Probatum secundò ratione. Medium cognitum non est species intelligibilis, sed ad summum objectiva similitudo rei cognita (ut sup. ex dictis de Visione DEI) atque essentia Angeli respectu DEI est medium cognitum: ergo, minor probatur. Objectum primum est prius naturæ cognitum, quam objectum secundarium: atque essentia Angeli respectu suæ connaturalis cognitionis est objectum primum, DEUS verò secundarium: ergo Angelus prius naturæ cognoscit suam essentiam, quam DEUM. Minor præterquam

quod admittitur ab Adversariis, indeliquet, quia quæ per se primò sunt instituta ad essentiam, prius repræsentant seipsa & suum esse, deinde cognitione sui attingunt illa, quæ habent connexionem cum sua essentia & esse: atque essentia Angeli per se primò ordinatur ad esse: ergo.

Confirmatur primò. Angelus habet maiorem similitudinem cum altero Angelo, quam cum DEO, non ideo tamen cognoscit alterum Angelum per suam substantiam seu speciem intelligibilem; ergo etiam ex hoc, quod substantia Angeli sit quædam similitudo & imago DEI, non sequitur, quod etiam sit species intelligibilis ipsius.

Neque dicas. Disparitatem esse, quod Angeli essentia non procedat ab altero Angelo, quod tamen ad rationem imaginis requiritur: ergo essentia Angeli procedit à DEO, id est quæ habet rationem imaginis intelligibilis ipsius DEI.

Nam contra est primò: quod species intelligibiles Angelorum non procedant ab objectis, quorum sunt species, quia sunt infusæ. Contra est secundò, quod ratio imaginis salvatur etiam in similitudine objectivæ, & medio cognito, velut cum Cæsar in sua imagine cognoscitur, cuius non rectè infertur, quod illa imago sit species intelligibilis: adeoque.

Confirmatur secundò. Angelus DEUM in substantia superioris Angeli perfectius cognoscit, quam in sua; quia superior Angelus est perfectior imago DEI, sed in illius substantia cognoscit, tanquam in medio cognito: ergo etiam in sua substantia.

Confirmatur tertio. Creatura videtur in Divina essentia, tanquam in medio cognito: ergo etiam Divina essentia in substantia Angeli videtur. Consequenter probatur. Sicut enim Divina essentia est primum objectum, & creatura secundarium respectu suæ cognitionis, sic essentia Angeli est objectum primum, DEUS verò secundarium respectu Angelicæ cognitionis.

§. II.

Respondetur ad fundamentum sententiæ oppositæ.

Fundamentum Adversariorum potissimum assumitur ex Autoritate S. Scrip. Etzech ubi Angelus vocatur Signaculum similitudinis DEI, & ex D. Th. hic a. 3. dicente. Cognitio autem, quæ Angelus per sua naturalia cognoscit DEUM, similitur illi cognitioni, quæ videtur res per speciem ab ea acceptam: quia enim imago DEI est in ipsa natura Angeli impressa, per suam essentiam DEUM Angelus cognoscit, in quantum est similitudo DEI.

Unde sic arguunt: Imago & similitudo objecti per quam cognoscitur objectum, est ipse species intelligibilis: sed ipsa substantia Angeli est imago & similitudo DEI; ergo ipsa substantia Angeli est species intelligibilis in cognitione DEI.

Confirmatur. Essentia Angeli comparatur ad intellectum Angeli tanquam species intelligibilis ad